

Jems

Jems mịj ńu kıl tıkak

¹ Yad Jems. God, Bı Kıt Jisas Krais, kırop apıl mal wög gı ńıbin. Nıbep bin bı Jisas Krais mınım tep ne ak nıñ dıl, ju am karıp lım ke tıgoñ tıgoñ mıdebim okok, mịj nıbaul ńu kıl tıkıl, “Nıbi mıdebim?” agebin.

Miker tari tari apenigab, nıbi gos par ma nıñnímib

² Ai mam sıkop. Miker tari tari onigab, gos par ma nıñnímib; mıñ mıñ gılıg gı nep mıdenimib.

³ Nıbi nıpım, miker apek koslam mıdenigabım ak, nıbi Jisas Krais nop cıg tep gınigabım. Nıb ak, kısen miker tari tari nıbep apenigab, nıbi ma pırıkkıl, Jisas Krais nop nıñ dı kılıs gıl, nop cıg tep gınimib.

⁴ Koslam mıdıl, Jisas Krais nop cıg tep gılıg gı nep mıdıl, gı damıl me, nıbi bin bı kılıs, bin bı tep, bin bı asıñ ma mıdeb, mıdenigabım.

⁵ Pen nıbi bin bı ognap, cın tari tari gon tep amnigab, agnigabım ak, God bı cınop dı tep yıb gıp ak nop ag nıñem, ne nıbep gos tep yıpıd gıl ak ńıñigab. God nop ag nıñenigabım ak, yıp tari gınig nıb ag nıñebim, agıl, ma agnigab.

⁶ Pen God nop ag nıñníg, gos ar nokım nep nıñıl ag nıñnímib. Pen cınop nıñnígab aka ma nıñnígab, agıl, gos omal nıñıl ma ag nıñnímib. Nıbi gos omal nıñıl ag nıñnígabım ak, yıgen

apıl ñig solwara pagıl dı okdañ okıl gip rek ak gìnigabım.

7-8 Bin bı nıb okok rek, gos alap alap nıŋlıg gi gel amıb ak me, Bi Kib nop ag nıŋnıgal ak, tap alap kırop ma ñınigab.

Bin bı tap ma mideb okok; bin bı tap konjai mideb okok

9 Krais bin bı ai mam yım gep rek okok, God udın yırık ne ak, yad yıb mideb, yad ñi pai ne midebin, agıl, mıñ mıñ gìnigab;

10 pen ai mam tap konjai mideb okok, God udın yırık ne ak, yad ai mam tap ma mideb okok rek adıp adıp midebin, agıl, mıñ mıñ gìnigab. Tari gìnig: tap tep ne ak mab sım rek kasek kır gìnigab.

11 Piň lım gek, mab sım tep tep nıbak piň kal nıŋıl mılep gi lulu gi yowıp. Bin bı tap konjai mideb okok, wög kiri gi dam amel nıŋlıg gi, kırop aknıb rek nep gìnigab. Kiri aknıb rek nep kır gìnigal.

Bin bı miker apek God nop ma kırıg gipal

12 Pen bin bı miker apek God nop ma kırıg gi, cıg tep giľig gi nep midenıgal okok, usajıl bad per per midep ak dıňigabin, agıl, mıñ mıñ gìnigal. Bin bı God nop mıdmagıl lıpal okok, God kırop usajıl bad per per midep ak tol gi ñınigab. Ne mıňım kılıs agıl nıb agak.

13 Bin bı, gi timel giň, agıl gos nıŋenıgal ak, God gos ñek nıg giň, ag gos nıňobın, ma agnímel mer. God ne ke, tap si tap timel giňim, ag gos ma nıŋnıgal rek, bin bı ognap kırop gos nıbak rek ma ñınigab.

14 Pen gos t̄mel kiri ke n̄pal ar ak, k̄rop l̄ip gi
dad amek, tap si tap t̄mel ḡin, aḡil gos n̄n̄igal.

15 Gos n̄n̄igal n̄bak, tap ȳn̄ rek ȳmel, tan̄il
k̄idil am k̄ilis ḡin̄igab rek ak, tap si tap t̄mel
ḡin̄igal. Pen tap si tap t̄mel ḡin̄igal n̄bak, p̄s nep
m̄id k̄ilis gek, k̄imn̄igal.

16 Pen ai mam tep yad okok. M̄n̄im tom
agen̄imel ak, ma n̄n̄imib.

17 Tap tep tari tari ȳipīd ḡil d̄ip̄in okok, ke okok
n̄b apek ma d̄ip̄in. Bapi ne p̄ib, tak̄in, gap melik
n̄bal okok gi lak ne nep, c̄inop ar alan̄ n̄b n̄b.
Ne nag ar alap gi damil, tap kaunan rek adik ḡil,
nag ar alap ke ma ḡin̄igab.

18 Gos ne ke n̄n̄il gek, c̄in m̄n̄im n̄n̄id ne ak
n̄n̄ d̄il, kom̄in̄ k̄isen n̄b d̄il, n̄t pai ne ke l̄il, tap
maḡil ned n̄b m̄iñ m̄iñ ḡilīg gi pag dopal rek
m̄idobin.

God M̄n̄im ak n̄n̄ tep ḡil, ageb rek nep ḡin̄imib

19 Ai mam tep yad okok n̄n̄im! Bin bi n̄bep
m̄n̄im agen̄imel ak, kasek n̄n̄il; pen m̄n̄im
kasek ma agn̄imib; bin bi okok k̄rop kasek milik
kal ma n̄n̄imib.

20 Bin bi milik kal n̄n̄igal ak, God ne, kiri
gi tep ḡil mid tep ḡilan̄, aḡil gos n̄n̄ip rek ma
ḡin̄igal.

21 N̄b ak, n̄bi gos t̄mel n̄n̄il tap si tap t̄mel
gīp̄im ak, tari ḡin̄ig nīg gīp̄in, aḡil, tap gac gīp
n̄bak p̄s nep k̄irig ḡil, God midmaḡil nab n̄bep
adañ m̄n̄im ne ȳimib ak, dī tep ḡin̄imib. M̄n̄im
n̄bak n̄bep dī kom̄in̄ yokn̄igab.

22 God M̄n̄im n̄bak t̄mid ak nep peyig n̄n̄il,
bīr n̄p̄in, aḡil ma agn̄imib. Nīg gen̄igabim

ak, n̄ibi ke m̄in̄im esek agn̄igab̄im. N̄ibi God M̄in̄im n̄in̄ıl, ageb rek gen̄igab̄im me, b̄ir n̄ip̄in̄, agn̄igab̄im.

²³ Pen bin b̄i God M̄in̄im n̄in̄ıl, ageb rek ma ḡipal okok, añañ m̄ılık dai l̄i n̄ipal rek ḡipal.

²⁴ Añañ l̄i n̄in̄ıl, m̄ılık dai k̄iri tari rek m̄ideb, aḡıl, n̄in̄ tep ḡipal ak pen k̄irig ḡıl am̄ıl, kasek nep saköl ḡıl, titi ḡı rek m̄idosıp, aḡıl, ma n̄ipal.

²⁵ Pen bin b̄i an an God M̄in̄im tep bin b̄i d̄i komiñ yokeb m̄in̄im tep ak n̄in̄ tep ḡıl, saköl ma ḡıl, n̄in̄lig ḡı nep gel amn̄igab bin b̄i okok, God k̄irrop kod m̄idek, tari tari ḡin̄igal ak am ȳimeb ḡin̄igab. Bin b̄i n̄ib okok k̄iri God M̄in̄im tep ak n̄in̄ tep ḡıl, ageb rek nep ḡı m̄idebal.

²⁶ Pen bin b̄i, God nop wög ḡı tep ḡin̄, aḡıl, aleb k̄iri ke n̄in̄ tep ma ḡin̄igal okok, k̄iri s̄idol ḡıl, k̄irrop ke m̄in̄im esek apal. K̄iri wög tari ḡipal ak, maḡılsek tap yokop rek l̄ıp.

²⁷ N̄i pai an an, nonim nap k̄imbal amoñılık koslam m̄idebal okok abe, bin kanjıl ȳim gep rek okok abe, k̄irrop d̄i tep ḡin̄imib. Pen bin b̄i l̄im dai ar wagın aul gos t̄imel n̄ipal okok eip mogim ḡıl, asin̄ k̄iri n̄ibak ma ulık ḡin̄imib. N̄ig gen̄igab̄im, God ne n̄in̄ıl, n̄ibi bin b̄i asin̄ ma m̄ideb yad, wög ḡı tep ȳib ḡipim, agn̄igab.

2

*Bin b̄i okok bin b̄i tep, bin b̄i okok bin b̄i t̄imel,
aḡıl ma agn̄imib*

¹ Ai mam s̄ikop. N̄ibi B̄i K̄ib c̄in Jisas Krais, B̄i tep ȳib akn̄ib ke nop n̄in̄ d̄ipim rek, bin b̄i okok

nıñıl, nonım ke ke lıl, bı ak bı kıb, bı ak bı tam okok, agıl ma agnımıb.

2-4 Nıbi God nop sobok gınıg ap mogım gınıgabım. Pen bı tap konjai mıdeb bı alap, walıj tep tep lıl, rıñ gol ñıñ gol ne lıl apenıgab ak, nıbi bı nıbak nıñıl agnıgabım, “Nak am mab bog ar tep tep okok bısigan,” agnıgabım. Pen bı yım gep rek alap, walıj tımel lıl apenıgab ak, nıbi bı nıbak nıñıl agnıgabım, “Nak gol okok warık mıdei,” aka “Nak lım tob wagın yad sıñaul bısig mıdei,” agnıgabım. Pen nıg genıgabım ak, yıpıd gıl ma gınıgab. Nıbi ke gos tımel nıñıl, ne bı kıb, ne bı tam okok, agıl, nıg gınıgabım.

5 Pen ai mam tep yad okok nıñım! Bin bı lım dai ar wagın ar aul, bin bı yım gep rek ognap nıñıl, bin bı sıñak kırı bin bı tam okok, agölıgıpal. Pen God ne bin bı yım gep rek okok kırop nıg ma gıp. God ne kırop dı tep gıl, gos tep ñek, kırı God nop nıñ dıl cıg tep gıl, kaun kırı nab adan bin bı gep yıb ne okok mıdel nıñlıg gi, ne per per nep Kin kırı mıdenıgab. Ne mınım kılıs nıñıd agıl, bin bı yıp mıdmagıl lıpal okok kırop nıg gınıgain, agak.

6-7 Kırı pen bin bı yım gep rek okok kırop agnıgabım, “Nak gol okok warık mıdei,” aka “Nak lım tob wagın yad sıñaul bısig mıdei,” agenıgabım ak, ne nabıñ gek nıñlıg gi bısigıgab. Bin bı tap konjai mıdeb okok nep, Bı Kıb tep nıbep dıp ak nop ag juıl, nıbep ag sıkol gıl, dam mınım kıb apal.

8 Pen God Mınım ak ñu kıl tıkił aglak, “Nak ke mıdmagıl lıpan rek, bin bı ke nıb okok kırop ak rek nep mıdmagıl lıñımın,” aglak. God lo mınım

kib yib agak ak rek genigabim ak, nibi git rep yib ginigabim.

⁹ Pen walij tap okok tol gipal rek nijil, bin bi nonim linigabim ak, God lo minim nibak tit juil, tap si tap timel ginigabim.

¹⁰ Tari ginig: God lo minim ne okok magilsek nij damil, pen lo minim nokim alap nep tit juenigabim ak, God lo minim magilsek tit junigabim rek linigab.

¹¹ God ne lo minim agil, "Bin si bi si ma ginimib," agil, "Cip ma ntag paknimb," agil, agak. Nit ak, nibi bin si bi si ma ginigabim pen cip ntag paknigabim ak, nibi God lo minim ak tit junigabim.

¹² Nit ak, minim agnig aka tari tari ginig, gos ar alap nijil agnimib, "God Minim bin bi di komij yokip minim tep nibak nep nijil, cinop minim kib agnigab," agil gos ak nijnimib.

¹³ Bin bi, bin bi ognap okok yimig ma nijngal okok, God krop minim kib agil, krop ak rek nep yimig ma nijngab. Pen bin bi, bin bi okok yimig nijngal okok, God krop ak rek nep yimig nijil, minim kib ma agnigab.

Minim nep ma agnimib; God minim ageb rek ginimib

¹⁴ Ai mam sikop. Bin bi ognap, God nop nij dipin, apal ak pen God ageb rek ma gipal. Minim nep agil, God ageb rek ma ginigal ak, God krop pen di komij ma yoknigab.

¹⁵⁻¹⁶ Ai mam ognap walij ma midek, tap magil ma midek ginimij okok nijil, pen walij tap

magıl ognap dam ñılıg gi mer, yokop, “Amıl mıd tep gınımib,” agnigabım ak, gi tep ma gınigabım.

¹⁷ Nıb ak, nıbi God nop niŋ dınıgabım pen God Mınım ageb rek ma gınigabım ak, niŋ dep magıl nıbi ak tap yokop rek lıŋgab.

¹⁸ Nıbi ognap agnigabım, “Bin bi ognap God nop niŋ dıpal; pen bin bi ognap God Mınım ageb rek gił, bin bi okok gi tep giłpal. Nıb ak, mınım ma mıdeb,” agnigabım. Pen mınım agnigabım nıbak, nıbep pen ag niŋnigain, “Bin bi God nop niŋid nep niŋ denigal ak, kiri titi gił bin bi okok kırop gi tep ma gınigal? Yad God nop niŋ dıpin ak me, ne ageb rek niŋ tep gił, bin bi okok kırop gi niŋbin,” agnigain.

¹⁹ Nıbi God nokım nep mıdeb, agıl, gos nıpım ak gi tep giłım. Pen kijeki okok ak rek nep, gos ar nıbak nep niŋıl, pırıklı jep jep dıpal.

²⁰ Nıbi bin bi saköl rek! Nıbi, “God nop niŋ dıpin,” apım ak pen ne ageb rek ma giłım. Niğ giłım ak, God nop niŋ dıpin, apım ak tap yokop rek lıp. Mınım agebin nıbaul bır nıpım aka yad mınım ognap sek nıbep agen niŋnımib?

²¹ Nıbi nıpım, based cın Abraham ni ne Aisak nop God nop pak sobok gi niŋig gek, God niŋıl Abraham ne bi tep agak.

²² Nıb ak, Abraham God nop niŋ dak ak me, God nop bi tep ma agak; Abraham ne God nop niŋ dak ak abe, God agak rek nep gak ak abe, God tap nıb omal niŋıl agak, Abraham ne bi tep, agak.

²³ Ni ned nıbak me, God Mınım dai alap nu kıl tıklı kiri bır niŋlak, mınım nu kıl tıklak nıbak, mınım niŋid nu kıl tıklak: “Abraham God mınım

ne nıñ dak ak me, God Ebraham ne bı komıñ tep yad agak.” Ebraham gak nıbak, God Ebraham nop, bı nıñjep yad, agak.

²⁴ Nıb ak nıbi nıpım, nıbi God nop nıñ dıñigabım ak nep, God nıbep, bin bı komıñ tep yad, ma agnígab. Nıbi God nop nıñ dıl, ne agıp rek gınigabım ak me, God nıbep bin bı komıñ tep yad, agnígab.

²⁵ Nıb ak rek nep, bin Rehap gak. Ne bı si dep bin mıdoligip ak pen bı Isrel omal karıp lım ne ak kapkap lısim nıñníg aperek, Rehap kırop mal karıp ne ak kasın gı dı we gıl, kısen kanıb ke nıb par alap ag yokek, kıri pırık gı amıl, karıp kıri adık gı amnírek. Rehap gak rek nıñıl, God Rehap nop bin komıñ tep agak.

²⁶ Pen bin bı mıb goj nep mıdıl, kaun sek ma mıdebal ak, kıri komıñ mıdep won ak ma mıdeb. Nıb ak rek, bin bı God nop nıñ dıpın apal ak pen God Mıñım ageb ar ak ma gıpal okok, kıri ak rek nep komıñ mıdep won ak ma mıdeb.

3

Aleb cın nıñ tep gın

¹ Ai mam tep yad. Nıbi konjai nep mıñım ag ñeb bı mıdojın, agıl, ma nıñnímıb. Tari gınig: cın mıñım ag ñeb bı okok, mıñım kıb kılıs rek nıñnígabın.

² Cın magılsek yıpid gıl ma gıp ar ak ke ke konjai nep gıpin. Pen bin bı aleb kıri kod mıd tep gıl, mıñım yıpid gıl gınigab ar ak nep agenigal okok, mıb goj kıri magılsek nıñ tep gınimel rek lıñigab.

3 Kaj hos ak kaj kib yib ak pen tap ain sikol alap nag ak sek non gil, di meg migan ak lil, amnig gebal pis ken lip gel ambal.

4 Nig magob kib okok ak rek nep, yigen apil tap kib nibak dam yokop okok ambkop ak pen bi kapten okok stia sikol ak dil, amnig gebal pis ken di yipid gil gesal amib.

5 Aleb cin ak rek nep tap sikol yib ak pen minim agon konjai nep lip. Nibi niptim, be kib yib nab ak, sikol millep bad alap sip nel, yan damil magilsek yinnimij rek lip.

6 Aleb mab milan rek mideb. Mil gon dai cin ak timel nibak rek alap sek ma mideb; aleb ak nep gek, mil gon cin magilsek acir ginigab. Aleb ak nep gek, ameb owep cinop ak magilsek gi timel ginigab. Pen mab milan nibak, karip lim Hel ak nib apil me, aleb ak nig gip.

7 Kimin yakir, soin sarau, tap be okok mideb okok abe, tap nig solwara okok mideb okok abe, damil mikkel, gos niqil, nap kiri agnigal rek ginigal. Kiri kimin yakir tap okok damil mikil nig gipal ak pen

8 aleb cin ak agon, gos niq dinimij rek ma lip. Aleb per per tap si tap timel tari ginim, agil gos niqil, nig silek bin bi naga pak lep ak ap ran jakil mideb.

9 Aleb cin ak, Bi Kib Bapi cin ak yib ne agon ar amnigab, pen bin bi God ne ke rek gi lak okok, tap timel apil kiroc paknimit, agnigabtin.

10 Nig gil, aleb nokim nibak nep, minim tep abe agil, minim timel abe agil, gipin. Ai mam sikop. Tari ginig nig gipin? Ak tep ma gip.

11 Ñig kîlam nokîm alap juïl, ñig tep ognap, ñig tîmel ognap ma owip.

12 Ai mam sîkop. Mab ak, nag magîl ma pîlnîgab; nag ak, mab magîl ma pîlnîgab. Pen dek kajoñ ak, ñig komiñ tep ma lînîgab.

Mîlik yapek, asîk ke ke ma lînîmîb

13 Nîbi gos nîj tep gîpîm aka? Gos nîj tep gîpin, agnîgan ak, nak nîj tep gîl, yîb nak ke agek ar ma amniñmîñ. God nop tep gînîmîñ ar ak nep gînîmîñ. Nak ñig genîgan ak me, gos nîj tep gîpin, agîl, agnîgan.

14 Pen gos nab nak eyañ, tap tep kîri okok yad ke dînîm, ag gos nîjnîgan ak, aka yad nep bî kîb mîdenîm, ag gos nîjnîgan ak, yad gos nîj tep gîpin, agîl, ma agnîmîñ. Nîb agnîgan ak, mînîm tom agnîgan; mînîm nîjîd ak karîknîgan.

15 Bin bî gos nîj tep gîpîn apal ak pen tap tîmel nîbak rek gîpal okok, God gos tep ñîb ar ak ma nîpal; bin bî karîp lîm ar wagîn aul nîpal rek nep nîpal. Gos kîri ak God Kaun ne ma ñîb; Seten ne nep ñîb.

16 Pen bin bî, tap tep okok yad ke dînîm, ag gos nîjnîgal okok, aka yad nep bî kîb mîdenîm, ag gos nîjnîgal okok, kîri per per pen pen gîlig gî, tap si tap tîmel ar ak nep gel amnîgab.

17 Pen bin bî God gos tep ñîb rek nîpal okok, mîdmagîl nab kîrop adan tap si tap tîmel acîr nîbak rek ma mîdeb. Bin bî kaual maual rek mîdebal okok eip mînîm agîl, nîbi jîm ñîl mîd tep gînîmîb, apal. Kîri bin bî okok kîrop ag pasak dîl, dî tep gîpal. Kîri bin bî okok mîdmagîl yîb lîl, yîmîg nîjîl, dî tep gîl, kîrop tep ar ak nep gîpal.

Kiri bî tep ak eip agnîgain, bî tîmel ak eip ma agnîgain, agîl, gos ar ak nîb ma nîpal. Mînîm esek ma apal.

¹⁸ Bin bî kaual maual rek mîdebal okok eip mînîm agîl, nîbi jîm ñîl mîd tep gînîmîb, agel, kiri mînîm nîbak nînjîl jîm ñîl mîdenîgal ak, tap yîn yîmbal nîbak tanîl tap tep pîlnîgab.

4

God nop cig tep gînîmîb

¹ Per per mîlîk yapek pen pen gîpîm ak, gos tîmel nab nîbi adañ pen pen gîl, mîb gonj nîbi dî lîp gînîg geb ak me, nîg gîpîm.

² Tap tep dînîg nîpîm okok ma dîl, kal yîb juîl, bin bî ñag pak lîn, agîl, gîpîm. Tap tep okok ma dînîmîb rek lek, pen pen agîl, pen pen gîn agîl nîpîm. God nop ag nîpkep, dîpkep. Pen nop ma ag nîpîm.

³ Pen God nop ag nîpîm ñîn ak, gos nîj tep gîl ma ag nîpîm. Cînop ke tep gañ, agîl, mîb gonj cîn ke tep gañ, agîl, ag nîpîm ak me, ag nîpîm rek ma gîp.

⁴ Nîbi bî si dep bin rek mîdebîm! Nînjîm! Bin bî gos kiri tap lîm dai ar wagîn aul pîs ken nep amîb okok, God nop mîlîk yapek, tap nîb okok nep gos nîpal. Nîb ak, nîbi tap lîm dai ar wagîn aul mîdeb tap okok mîdmagîl lînîgabîm ak, nîbi God kaual maual ne mîdenîgabîm.

⁵ Ar nîbak God Mînîm ñu kîl tîkîl aglak, “God Kaun cînop nab adañ lî ñîb ak, cîn tap lîm dai ar wagîn aul mîdeb tap okok mîdmagîl ma

lınıgabın, agıl, gos nıñlıg git mideb,” aglak. Pen God Mınım dai nıbak nıpek, tap yokop rek lip ar?

6 Pen ne cınop yımig nıñıl, dit tep git, kod mid tep yıb git. Ar nıbak nep, God Mınım ak nu kıl tıkıl aglak,

“Bin bi ke nep midil, mid tep gitin, apal okok,
God krop minım kılıs rek agip;
pen bin bi yıb kiri ke agel ar ma amniqab okok,
ne yımig nıñıl, dit tep git, kod mid tep git,”
aglak.

7 Nıb ak, God nop pis ken midil, ne ageb rek nep gitimib. Seten nop mer agem, ne nıbep kırıg git siskol dil amniqab.

8 God nop cıg tep gem, ne nıbep cıg tep gitimib. Nıbi tap si tap timel gitim bin bi okok, bin bi tep midon, agıl, nınmagıl nıbi gac git ak nıg li yok tep gitimib. Pen nıbi God nop kisen gitin, agıl, esek apım okok, gos omal nıpım ak kırıg git, gos tep nokım nep nıñıl, God nop nep cıg tep gitlig git midenimib.

9 Sık kırkır apım ak kırıg git, cıb gek nıñlıg git sil aglig git midenimib.

10 Bi Kıt nıñ mideb rek, cın bin bi yıb ma mideb, agıl, nop sobok geniqabım ak me, ne yıb nıbep gek ar alan amniqab.

11 Ai mam sıkop. Ai mam ognap, kiri tari gitig nit gitpal, agıl, krop ag dam ma yoknitimib. Bin bi ai mam ag dam yokpal okok, God lo minım ne ak abe ag dam yokpal. Nit geniqabım ak, bin bi God lo minım sain gitpal rek ma mideniqabım; bin bi God lo minım tep mideb aka tari rek mideb, ag gos nıñıl nonım li tıg bılok nıpal bin bi okok rek mideniqabım.

12 Pen God ne nep lo mİNİM ag lak. Ne nep lo mİNİM nİNJİL, bin bİ mİNİM kİB nİJNİGAB. Ne nep cİNOP dİ komİJ yoknİGAB aka ñag pak lİNİGAB. NİB ak, nİBI tARI gİNİG, “Bin bİ okok bin bİ tep, bin bİ okok bin bİ tİMEL,” agİL agebİM? NİBI nİG ma gİNİMİB.

YİB NİBI KE AGEM AR MA AMNİMİJ

13 Pen nİNJİM! NİBI ognap apİM, mİNİ aka tol rek, taun kİB alap amİL, nİB okok mİ nokİM alap wÖG bisnis gİL, mani kİB dİL, adİK gİ owİN, apİM. Pen nİJ tep gİNİMİB.

14 KİSEN tARI tARI gİNİGAB ak nİNJİL ma apİM. MİNİ komİJ mİDOBİN ak pen komİJ mİDOBİN nİBak, seb dİ yİPİL yokİP rek nep gİP. Won ak mİDİL, won ak kapkap kİR kİR gek amİB.

15 GİP nİBak rek, mİNİM apİM nİBak kİRİG gİL agNİMİB, “Bİ KİB nop tep genİGAB ak, cİN komİJ mİDİL nİB nİB gİNİGABİN,” agNİMİB.

16 Pen bin gep bİ gep mİDOBİN, agİL, yİB nİBI ke gem ar ameb ak, tİMEL yİB gİP.

17 Ar aknİB rek gep ak tep, ag gos nİPİN ak pen nİG ma gİNİGABİN ak, tap sİ tap tİMEL gİNİGABİN.

5

Bin bİ tap kojai mİDEB okok

1 NİBI bin bİ gep yİB okok, mİNİM agNİG gebin aul nİNJİM! MİKER kİB dİNİG gebİM rek, cİB gek sİL aglİG gİ mİDENİMİB.

2 Agon kİlnok kİBAP mani tap tep nİBI kojAI mİDOLİGİP okok bİR ajİL gİ ki gİ yowİP. WalİJ tep kojAI nep nİBI mİDOLİGİP okok, kİSOI sİKOL sİKOL nİB nİB mİGAN mİGAN juİP.

³ Gol silpa n̄ibi ki ḡi yowip ak, n̄ibi tap si tap t̄imel ḡip̄im ak n̄in̄ tep ḡin̄im̄b. M̄ib gon̄ n̄ibi abe mab miłan̄ rek ȳin̄il s̄ib r̄ik yon̄igab. N̄in̄ k̄isen ak ulep apeb won aul, n̄ibi agon k̄lnok k̄bap mani tap okok kon̄ai nep d̄i okok we ḡip̄im.

⁴ N̄in̄im! Bin b̄i wög dai k̄iri ḡipal okok, k̄rop pe ma n̄ibek, k̄iri koslam m̄idil s̄il agel, B̄i K̄ib k̄l̄is ke ȳib ak n̄in̄ip.

⁵ N̄ibi l̄im dai ar wagin aul m̄idil, wög wari ma ḡil yokop m̄idil, m̄iñ m̄iñ ȳib ḡi ajp̄im. N̄ib ak, kaj okok m̄ik tep ḡil, aneñ gek pak n̄ibal rek m̄idebim̄ ak, won par ma m̄idenigabim̄.

⁶ Bin b̄i tep, n̄ibep tap t̄imel alap ma ḡipal okok, k̄rop esek agil ñag pak l̄ip̄im.

M̄iker ap onim̄in̄, c̄in̄ yir̄ik mar̄ik ḡil yo ma n̄in̄il, B̄i K̄ib on̄igab, agil, nop kod m̄idon

⁷ N̄ib ak, ai mam s̄ikop. M̄iker alap aponim̄in̄, c̄in̄ yir̄ik mar̄ik ḡil yo ma n̄in̄in̄; B̄i K̄ib on̄igab, agil, nop kod m̄idon. Bin b̄i tap wög ḡi ȳim̄il kod m̄idel n̄in̄lig ḡi, m̄iñab pakek, ȳin̄ mar̄ip ap ran̄il magil tep piñigab. N̄ibi ak rek nep B̄i K̄ib nop kod m̄idenim̄ib.

⁸ B̄i K̄ib on̄igab ñin̄ ak yokop ulep m̄ideb, agil, gos sek kod m̄idenim̄ib.

⁹ Pen ai mam s̄ikop. Ai mam ognap k̄rop ma ag jun̄im̄ib. N̄ibi ai mam ag juen̄igabim̄ ak, B̄i K̄ib n̄ibep pen m̄in̄im k̄ib agn̄igab. B̄i m̄in̄im k̄ib agn̄igab ak ulep s̄in̄ak m̄ideb; ulep won ak nep on̄igab.

¹⁰ Ai mam s̄ikop. B̄i God m̄in̄im agep b̄iarik nep m̄ideliḡipal okok, B̄i K̄ib m̄in̄im ne agel, k̄rop ḡi t̄imel gel n̄in̄lig ḡi, koslam ȳib

midelegipal ak pen kiri yirik marik gił yo ma niŋlak. Kiri kapkap mid tep giłak. Nibi ak rek nep ar nibak nep giniimb.

11 Nibi nipiñ, bin bi gi tep gił, yirik marik gił yo ma niŋlak okok, kiri miñi miñ miñ giłig gi mid tep giłpal, apin. Bi nak Job bırarık nep midoligip, kesim ak niipiñ. Nop miker kib apek, koslam midek niñ ak, Bi Kib nop gos niŋlig gi midil mid dam amek niŋlig gi, Bi Kib Job nop gi tep gek, kisen mid tep gak. Tari giniig: Bi Kib ne per per bin bi yimig yib niŋil, di tep yib giç.

12 Pen ai mam s̄ikop. Tap kib yib ak, God yib ne ak yokop ma agniimb. "God niñ mideb rek, niñid agobin," agil, ma agniimb. "Seb kab ar alaŋ mideb rek, niñid agobin," agil, ma agniimb. "L̄im wagin aul mideb rek, niñid agobin," agil, ma agniimb. "Tap okok tap ognap mideb rek, niñid agobin," agil, ma agniimb. Yau, agnigabim ak, "Yau" nep, agniimb. Mer, agnigabim ak, "Mer" nep agniimb. Mer ak, miñim kib dinigabim.

Sobok giniimb

13 Nibep bin bi ognap miker gonimiq, nibi Bi Kib nop sobok giniimb. Nibi bin bi ognap miñ miñ giniimb ak, kimep ognap agil, Bi Kib yib ne agem ar amnaq.

14 Nibep bin bi ognap tap gonimiq, Krais bin bi ne okok kod midébal bi kib okok agem apil, sobok gił, Bi Kib yib agil, wel ognap li niñimel.

15 Pen Bi Kib nop niñ dil sobok genigal ak, Bi Kib ne gek, tap giniigab nibak komiq linigab; tap si tap timel giłpal ak, Bi Kib ne niñil kiriq giniigab.

16 Nıb ak, tap si tap tımel gıpım ak, pen pen ag yıkıl, nak ke abe, ai mam okok abe, Bı Kıt nop sobok gem, ne gek nıbep komıñ lıñımıñ. Bin bı Bı Kıt ageb rek gıpal okok, nop sobok gel, Bı Kıt ne kılıs ne gıl, ke yıb gınıgab.

17 Bı God mıñım agep Ilaija, bı yokop cın rek ak pen mıñab ma paknımın, agıl, God nop kılıs gıl ag nıñek, mı omal nokım takın aknıb kagol onıd mıñab ma pakak.

18 Kisen pen ne kauyan God nop ag nıñek, seb kab ar alan nıb mıñab pakek, lım dai ar wagın aul tap okok tan ap ranıł, tap magıl pılak.

19-20 Ai mam sıkop. Bin bı nıbi ognap Krais mıñım nıñıd ak kırıg genımel, kırop ag nı tep gem, kauyan Krais nop nıñ denıgal ak tep. Nıg gem me, tap si tap tımel tari tari gıpal okok, God nıñıl kırıg gek, kisen kımıl pıs nep ma kımnıgal.

MINIM KOMIN

**The New Testament in the Minimib dialect of the
Kalam language of Papua New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Minimib long Niugini

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Minimib (Minimib dialect of Kalam)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-02-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c3b0a7e5-6c23-5e97-9419-62054c911996